

Ερείπια που έγιναν Παλατάκια

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΑΡΑΓΕ ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ CORBAZ – ΚΙΚΑ ΟΤΑΝ ΠΡΙΝ ΜΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ, ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΚΟΣΤΡΩΤΑ ΔΡΟΜΑΚΙΑ ΤΟΥ **ΚΑΤΩ ΔΡΥ** ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ ΝΑ ΑΓΟΡΑΣΟΥΝ ΕΝΑ ΣΠΙΤΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΠΑΡΑ ΣΩΡΟΣ ΕΡΕΙΠΙΩΝ; ΣΗΜΕΡΑ ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΑΥΤΑ, ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΡΙΑ ΑΛΛΑ ΣΠΙΤΙΑ ΠΟΥ ΗΤΑΝ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΠΕΡΙΠΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΕΝΑ ΟΜΟΡΦΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΔΩΜΑΤΙΩΝ ΓΙΑ ΗΣΥΧΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ.

Της Χρυστάλλας Χατζηδημητρίου Φωτό: Χρίστος Παπαντωνίου

Σύγχρονα κομμάτια νιζαίν, όπως το φωτιστικό της Kartell, συνυπάρχουν αρμονικά με έπιπλα εποχής που είτε βρέθηκαν στα σπίτια και συντηρήθηκαν, είτε αγοράστηκαν από παλαισιπώλεια, καθώς και με ξύλινες κατασκευές που σχεδιάστηκαν από τους αρχιτέκτονες και έγιναν από την εταιρεία Manromichalis Woodworks. Αν και όλα τα δωμάτια διαθέτουν μικρές κουζίνες, η μεγάλη αυτή κουζίνα λειτουργεί ως κοινόχρηστη, δίνοντας τη δυνατότητα για πιο περίπλοκα γεύματα, για μεγάλες παρέες ή για συνεύρεση με τους υπόλοιπους ενοίκους. Στα αριστερά, σε ένα από τα «Παλατάκια» έχει δημιουργηθεί πισίνα.

Κάποιοι από τους χώρους που βλέπουμε στις φωτογραφίες ήταν σωροί ερειπίων, ενώ κάποιων η χρήση δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με τη σημερινή. Στάβλοι κι αποθήκες γεωργικών προϊόντων έχουν μεταμορφωθεί κυριολεκτικά και σίγουρα κανένας από τους χρήστες δεν μπορεί να φανταστεί την εικόνα πριν την ανακαίνιση. Με πλήρη σεβασμό στην παράδοση, οι αρχιτέκτονες θέλησαν να δώσουν το στίγμα της εποχής μέσα από σύγχρονα υλικά και τις δυνατότητες της τεχνολογίας, με στόχο τη δημιουργία άνετων και λειτουργικών χώρων για τις σημερινές ανάγκες.

ώστε να συνδέονται με την εποχή τους, αλλά και να είναι πιο λειτουργικά. Φωτιστικά της Kartell και της Laura Ashley συνυπάρχουν αρμονικά με έπιπλα εποχής που είτε βρέθηκαν στα σπίτια και συντηρήθηκαν, είτε αγοράστηκαν από παλιοπωλεία. Επίσης, στους χώρους υγιεινής μπήκε γυαλί το οποίο ελαφρύνει την ατμόσφαιρα και βοηθά στη διαμπερότητα, ενώ σε άλλα σημεία, όπως στην ταράτσα του ενός σπιτιού και σε πέργκολες, χρησιμοποιήθηκαν σχοινιά από ανοξείδωτο ατσάλι, ένα εντελώς σύγχρονο υλικό. Σε κάποια σημεία της στέγης ανοίχτηκαν επίσης φεγγίτες, για να είναι οι χώροι πιο φωτεινοί, αφού πολλά από τα παραδοσιακά σπίτια, λόγω της συνεχόμενης δόμησης αλλά και των μικρών οικοπέδων στα οποία είναι κτισμένα, δεν διαθέτουν ανοίγματα για επαρκή φωτισμό. Μια από τις σύγχρονες πινελιές είναι και ο μπλε

Κάτω Δρυς έσφυζε κάποτε από ζωή. Στα μέσα του περασμένου αιώνα η αναζήτηση καλύτερης ζωής οδήγησε στην αστυφιλία, με αποτέλεσμα το χωριό να ερημώσει και τα σπίτια του, κτισμένα από άσπρη πέτρα της περιοχής, σύμφωνα με τις αρχές της τότε αρχιτεκτονικής, με εσωτερικές αυλές και στάβλους δίπλα στα δωμάτια, να αφεθούν στη φθορά του χρόνου. Σήμερα η αναζήτηση καλύτερης ποιότητας ζωής οδηγεί πολλούς πίσω στα χωριά, στην επαφή ξανά με τη γη, στην ψυχιά. Έτσι, σε μια εκδρομή τους στον Κάτω Δρυ, ο Ελβετός Henri Corbaz και η Κύπρια σύντροφός του Αλεξάνδρα Κίκα, αποφασίζουν να αγοράσουν ένα στην κυριολεξία ερείπιο 300 χρόνων. Κι έπειτα, ακόμα τρία σπιτάκια. Και απευθύνονται στους αρχιτέκτονες Κώστα Ιακώβου και Κατερίνα Σεργίου (Fluid Architecture) για να τα αναπαλαιώσουν (σημαντική στο αποτέλεσμα ήταν η συμβολή του πολιτικού μηχανικού Μιχάλη Πήπτα και του εργολάβου Μιχάλη Παύλου). Αρχικά, με την αγορά του πρώτου σπιτιού, ο στόχος ήταν να αποκτήσουν ένα εξοχικό. Έπειτα το σχέδιο πήρε άλλη μορφή και εξελίχθηκε σε δώδεκα αγροτουριστικά καταλύματα, ενώ στα σκαριά βρίσκεται και η αναπαλαίωση ενός πέμπτου σπιτιού, που θα λειτουργεί σαν χώρος υποδοχής με κάποιες κοινόχρηστες χρήσεις ψυχαγωγίας όπως πισίνα και καφετέρια, ανάπτυξη που αναμένεται να δώσει μια νέα πνοή στο χωριό των 130 πλέον κατοίκων. Η κάθε κατοικία αποτελείται από το χαρακτηριστικό δίκωρο με την καμάρα (το παλάτι, όπως το λένε χαρακτηριστικά στην περιοχή, εξ ου και η ονομασία του συγκροτήματος, «Παλατάκια») και βοηθητικούς χώρους, αποθήκη, στάβλο, κουζίνα. Οι χώροι τροποποιήθηκαν σε σύγχρονα δωμάτια φιλοξενίας με δωμάτιο υγιεινής, χώρο ύπνου, καθιστικό και μικρή κουζίνα. Για τους αρχιτέκτονες το έργο αυτό ήταν μεγάλη πρόκληση, αφού μέχρι σήμερα ασχολούνταν με το σχεδιασμό καινούριων κατοικιών, με μια μοντέρνα πάντα προσέγγιση. Μοντέρνες πινελιές πρόσθεσαν και στα σπίτια αυτά,

Κύριο χαρακτηριστικό των παλιών σπιτιών είναι η εσωστρέφειά τους. Αυτό, αλλά και η συνεχόμενη δόμηση λόγω του περιορισμένου χώρου που είχαν στη διάθεσή τους για οικοδόμηση οι άνθρωποι της εποχής, οδηγούσαν σε λύσεις χωρίς πολλά ανοίγματα. Σήμερα οι αρχιτέκτονες προσπάθησαν να δώσουν λύσεις για πιο φωτεινούς χώρους, είτε με κάποιους φεγγίτες στην οροφή, όπως βλέπουμε στη φωτογραφία αριστερά, είτε με την τοποθέτηση σύγχρονων υλικών, όπως το γυαλί, είτε ακόμα με τη δημιουργία εστιών τεχνητού φωτισμού σε διάφορα σημεία.

κρυφός φωτισμός στους χώρους υγιεινής, ο οποίος – σύμφωνα με τους αρχιτέκτονες – παραπέμπει στο λουλακί χρώμα με το οποίο είναι βαμμένες πολλές από τις προσόψεις των αρχοντικών της περιοχής. Ωστόσο, οι σύγχρονες παρεμβάσεις έγιναν με τέτοιο τρόπο ώστε να μη λειτουργούν εις βάρος της παραδοσιακής ταυτότητας τόσο των συγκεκριμένων σπιτιών όσο και της γενικής εικόνας του χωριού. Κι έτσι, ενώ στο εσωτερικό μπορεί κάποιος να απολαμβάνει το τζακούζι και στην αυλή την πισίνα, μπορεί ταυτόχρονα να ζεσταίνεται στην τσιμινιά και να ψήνει φαγητό ή ψωμί στο φούρνο, σε ένα ενδιαφέρον συναπάντημα των εποχών και των τάσεων. Η επιδιόρθωση και συμπλήρωση της εξωτερικής τοικοποιίας έγινε με τον παραδοσιακό τρόπο και υλικά, έτσι που δεν διακρίνεται ποιο σημείο είναι νέα προσθήκη. Στο δάπεδο διατηρήθηκαν όπου ήταν δυνατόν υφιστάμενα γυψομάρμαρα, ενώ σε άλλα σημεία τοποθετήθηκαν πανομοιότυπες πλάκες από την Αραδίππου. Στις αυλές τοποθετήθηκε λιθόστρωτο, ενώ το περιτείχισμα ξανακτίστηκε στο αρχικό του ύψος, με ξύλινο ξωπόρτι. Οι ξύλινες κατασκευές και έπιπλα έχουν σχεδιαστεί από τους αρχιτέκτονες και έχουν κατασκευαστεί ειδικά για το έργο από την εταιρεία Manromichalis Woodworks. Οι κουρτίνες έχουν μοτίβα από παραδοσιακές γυναικείες στολές από διάφορες περιοχές της Κύπρου.

www.palatakia.com